ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТОВАРОЗНАВСТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ І ТЕМАТИКА

кваліфікаційної роботи бакалавра

підготовки	першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань	07 – Управління та адміністрування
спеціальності	076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність 076 – Підприємництво та торгівля
освітньо-професійних програм	Товарознавство і торговельне підприємництво; Оптова, роздрібна та інтернет-торгівля
факультету	інтегрованих технологій

Хмельницький – 2026

Методичні рекомендації і тематика кваліфікаційної роботи підготовки фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти спеціальностей 076 - Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; 076 – Підприємництво та торгівля освітньо-професійних програм Товарознавство і торговельне підприємництво; Оптова, роздрібна та інтернет-торгівля

РОЗРОБНИК: Євтушенко В.В., к.т.н., доцент

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри товарознавства, стандартизації та сертифікації

Протокол № 6 від 13 січня 2026 року

Завідувач кафедри *Валентина ЄВТУШЕНКО*

УЗГОДЖЕНО З НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИМ ВІДДІЛОМ
Реєстраційний номер № 40/147 від 16.01.2025р.

ЗМІСТ

ВСТУП 4

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ 5

2. СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ОБСЯГ РОБОТИ 9

3. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА РОБОТИ 12

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ 13

5. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ РОБОТИ 18

6. КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА 19

ДОДАТКИ 20

ВСТУП

Кваліфікаційна робота бакалавра є самостійним науково-практичним дослідженням здобувача, яке підсумовує здобуті ним знання, уміння та навички з основних освітніх компонент навчального плану. Її виконання має на меті закріплення та поглиблення теоретичних положень, отриманих у процесі навчання, а також їх застосування для комплексного вирішення конкретних професійних завдань.

Обов’язковим елементом такої роботи є дослідницька складова: вона може містити нові факти й матеріали або ж пропонувати нове узагальнення та інтерпретацію вже відомих даних.

Тематика, структура та об’єкт дослідження визначаються кафедрою із урахуванням інтересів здобувачів і специфіки спеціальностей 076 - Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; 076 – Підприємництво та торгівля. При написанні необхідно дотримуватися загальних вимог щодо оформлення та побудови роботи.

Методичні рекомендації розроблені для того, щоб надати здобувачам практичну допомогу у виконанні кваліфікаційних робіт відповідно до чинних національних стандартів. Їх завдання полягає у викладенні основних положень і вимог до змісту, структури та оформлення роботи, а також у висвітленні організаційних аспектів її виконання, підготовки до захисту, порядку проведення захисту та критеріїв оцінювання.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кваліфікаційна робота є важливим етапом навчання, адже вона підсумовує весь освітній процес і демонструє готовність здобувача до професійної діяльності. Вона є кінцевим результатом самостійної індивідуальної навчальної діяльності здобувача, науковим дослідженням, яке підводить підсумки вивчення ним дисциплін, які передбачені навчальним планом спеціальності, а також проходження усіх видів практик.

Основною **метою** роботи є вирішення науково-методичної проблеми, що відповідає темі дослідження, ґрунтується на комплексному опануванні матеріалу та методів аналізу, а також забезпечує систематизацію, розширення й закріплення теоретичних і практичних знань для застосування у вирішенні організаційних, виробничих та наукових завдань.

У кваліфікаційній роботі не допускається використання плагіату, фальсифікації або списування. Її виконання та відкритий захист є завершальним етапом навчання і спрямовані на перевірку готовності здобувача до професійної діяльності та забезпечує формування компетентностей:

ОП «Товарознавство і торговельне підприємництво»

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість

ФК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ФК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб’єктів ринкових відносин.

ФК4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ФК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

ФК6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

ФК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

ФК11. Здатність до набуття практичних навичок самостійного аналізу під час виконання товарознавчої діяльності в різних сферах народного господарства: торгівлі, на підприємствах громадського харчування, у товариствах споживачів, на торгових біржах тощо.

ФК15. Здатність здійснювати ідентифікацію товарів.

ФК16. Здатність ефективно контролювати дотримання правил торгівлі, безпечності та екологічності товарів.

ОП «Оптова, роздрібна та інтернет- торгівля»

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

ФК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ФК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

ФК11. Здатність до набуття практичних навичок самостійного аналізу під час виконання товарознавчої діяльності в різних сферах народного господарства: торгівлі, на підприємствах громадського харчування, у товариствах споживачів, на торгових біржах тощо.

ФК12. Здатність до оцінювання ефективності торговельного підприємництва, оцінювання комерційних ризиків та безпеки торговельної діяльності.

ФК13. Здатність до втілення заходів, спрямованих на забезпечення ефективності технології торгівельних процесів.

ФК15. Здатність здійснювати ідентифікацію товарів.

Виконання кваліфікаційної роботи та її публічний і відкритий захист має на меті забезпечити програмні результати навчання (ПРН) відповідно до освітньої програми:

ОП «Товарознавство і торговельне підприємництво»

ПРН2. Здатність застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

ПРН4. Здатність використовувати сучасні комп’ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН5. Здатність організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН7. Здатність демонструвати підприємливість в різних напрямах професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави

ПРН11. Здатність демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

ПРН12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ПРН13. Здатність використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН15. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

ПРН20. Здатність отримувати, опрацьовувати й відтворювати за допомогою графічних, математичних, лінгвістичних та ін. засобів інформацію з предметної області державною та іноземною мовами.

ПРН23. Здатність ідентифікувати товар, застосовуючи органолептичні, фізико-хімічні та інші методи.

ПРН24. Здатність аналізувати і визначати відповідність показників безпечності та якості товарів вимогам вітчизняної та зарубіжної нормативної документації.

ПРН25. Здатність оцінювати за різними параметрами продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких і торговельних структурах, та робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

ОП «Оптова, роздрібна та інтернет- торгівля»

ПРН1. Здатність використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН2. Здатність застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності

ПРН4. Здатність використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН5. Здатність організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН7. Здатність демонструвати підприємливість в різних напрямах професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН8. Здатність застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища

і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН11. Здатність демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

ПРН14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН15. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці

ПРН19. Здатність здійснювати аналіз суспільно-політичних відносин, національних і міжкультурних цінностей, формувати адекватну модель соціальної поведінки, демонструвати власну світоглядну позицію.

ПРН20. Здатність отримувати, опрацьовувати й відтворювати за допомогою графічних, математичних, лінгвістичних та ін. засобів інформацію з предметної області державною та іноземною мовами.

ПРН21. Здатність здійснювати аналіз техніко-економічних показників технологічних процесів у своїй предметній галузі згідно спеціалізації.

ПРН22. Здатність здійснювати експлуатацію, модернізацію, удосконалення технічного обладнання в галузі оптової та роздрібної торгівлі

ПРН23. Здатність ідентифікувати товар, застосовуючи органолептичні, фізико-хімічні та інші методи.

ПРН24. Здатність аналізувати і визначати відповідність показників безпечності та якості товарів вимогам вітчизняної та зарубіжної нормативної документації.

ПРН25. Здатність оцінювати за різними параметрами продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких і торговельних структурах, та робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

Разом із тим, щоб ці результати були підтверджені, робота має відповідати певним вимогам. Вони визначають якість дослідження, його практичну цінність та відповідність стандартам.

Кваліфікаційна робота повинна вирізнятися логічним, доказовим, аргументованим спрямуванням і відповідати таким вимогам:

- містити всебічний аналіз обраної проблеми;
- виконуватися із використанням матеріалів реального підприємства або організації;
- включати обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення діяльності;
- бути оформленою відповідно до державних та галузевих стандартів (зокрема ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання») та вимог кафедри;
- подаватися у встановлені терміни згідно із графіком освітнього процесу;
- захищатися публічно, із використанням презентації або графічних матеріалів, що відображають основні результати.

2. СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ОБСЯГ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота бакалавра, як теоретико-прикладне дослідження, повинна мати певну логіку побудови, послідовність і завершеність.

Загальний обсяг кваліфікаційної роботи бакалавра (починаючи з титульного аркуша до першої сторінки додатка) має бути в межах: 55 - 70 сторінок.

Рекомендується така структура кваліфікаційної роботи:

- титульний аркуш;
- бланк завдання;
- анотація українською мовою;
- анотація англійською мовою;
- зміст;
- вступ (не більше двох сторінок);
- основна частина роботи, яка поділяється на розділи;
- розділ охорони праці;
- висновки (не більше двох сторінок);
- список використаних джерел (до 30 джерел);
- додатки.

До пояснювальної записки додається презентація або графічний матеріал, який використовується здобувачем під час захисту роботи.

Титульний аркуш є першою сторінкою кваліфікаційної роботи та оформлюється відповідно до вимог вищого навчального закладу. Він оформлюється українською мовою за формою, наведеною в Додатку А.

Бланк завдання.. Завдання на кваліфікаційну роботу видається здобувачеві керівником кваліфікаційної роботи на типовому бланку (Додаток Б), в якому обов'язково вказується строк видачі завдання та його завершення. Строк виконання завдання встановлюється згідно із графіком освітнього процесу. Завдання є основним регулятивним документом щодо послідовності виконання кваліфікаційної роботи і контролю за її виконанням.

Анотація. В анотації лаконічно викладають основний зміст роботи, зазначають головні результати досліджень та їх практичну спрямованість, що дає змогу оцінити оригінальність та вагомість проведеного дослідження.

Після анотації наводять ключові слова (слово або стійке словосполучення, яке має смислове інформаційне навантаження). Ключові слова (від трьох до шести) подають у називному відмінку, друкують у рядок через кому. (Додаток В).

На окремій сторінці подають анотацію та ключові слова англійською мовою.

Зміст відображає складові частини роботи, починаючи зі вступу – усі розділи, підрозділи, пункти (якщо останні мають назву), а також висновки, список використаних джерел та ін. Зміст здобувач обговорює з науковим керівником і фіксує в завданні.

Вступ кваліфікаційної роботи повинен містити не більше ніж дві сторінки тексту, в якому визначають та обґрунтовують актуальність теми, її практичну значущість для об'єкта дослідження, характеризують мету і завдання дослідження, визначають його предмет, об'єкт і методи дослідження, характеризують джерела отриманої інформації, формують передбачуваний результат.

Основна частина роботи може містити кілька розділів.

У *першому* розділі, згідно з обраною темою, здійснюється огляд літератури з питань теорії товарознавства харчових продуктів, непродовольчих товарів і послуг, проведення товарознавчої експертизи, проектування торгівельно-технологічних процесів, організації діяльності торгівельного підприємства. Необхідно показати народногосподарське значення теми дослідження, визначити роль і сутність проблеми, розкрити значення правильної організації роботи торгівельних підприємств у сучасних ринкових умовах. У цьому розділі здобувач повинен показати уміння опрацювати й узагальнити теоретичні матеріали. Обов'язковою вимогою є наявність посилань на використані джерела (не менше п'яти), наприклад: [1, 2]. Матеріали цього розділу повинні підкреслювати актуальність і практичну значущість пропозицій, які будуть представлені у практичній частині роботи. Обсяг І розділу – 10-15 сторінок.

Другий розділ роботи носить аналітичний характер і звичайно присвячений застосуванню систем організації торгівлі на підприємстві. У ньому варто дати характеристику товарів з досліджуваної теми. Теоретичні положення повинні підтверджуватися конкретними даними з практики роботи торгівельного підприємства. Питання організації торгівлі необхідно розглянути відповідно до того, наскільки вона відповідає сучасним вимогам управління виробництвом. Як правило аналіз проводиться за схемою «від загального до окремого». В аналізі широко використовуються методи порівняння в просторі та часі. Результати аналізу узагальнюються і виводяться закономірності; виявляються позитивні на негативні фактори; приводяться конкретні пропозиції й рекомендації з подальшого вдосконалення систем організації торгівлі на даному підприємстві, визначається доцільність їх застосування. Обов'язкові посилання на використану літературу. Обсяг ІІ розділу – 15 - 20 сторінок.

У *третьому* розділі висвітлюються питання аналізу досліджуваної проблеми. Аналіз повинен бути спрямований на виявлення резервів подальшого підвищення ефективності роботи підприємств торгівлі та збереження якості продовольчих і непродовольчих товарів.

Важливим моментом є вибір показників аналізу і розрахунок впливу на них окремих факторів. Здобувач повинен показати вміння використовувати на практиці знання теоретичних основ товарознавства, зокрема, знання основних технічних прийомів проведення товарознавчої експертизи продукції, теоретичних та методологічних аспектів системного підходу до вирішення комплексної проблеми управління якістю товарів, а також вміння виявляти сутність розглянутої проблеми, закономірності або тенденції її зміни, розвитку, перспективи. Необхідно оцінити перспективи розвитку торгівельного

підприємства, спрогнозувати якість та асортимент споживчих товарів і сировини на всіх етапах їх життєвого циклу від виробництва до споживання, внести пропозиції з інноваційного удосконалення продовольчих і непродовольчих товарів та послуг, розробити стратегію управління асортиментом товарів.

Обов'язковою вимогою написання цього розділу є проведення порівняльних розрахунків за допомогою комп'ютерної техніки та посилання на використані джерела. У розділі обов'язково повинні бути сформульовані висновки на базі проведених розрахунків. Обсяг Ш розділу – 20 – 25 сторінок.

Розділ охорони праці має відображати знання студента щодо забезпечення безпечних умов праці у сфері торгівлі, включно з оптовою, роздрібною та інтернет-торгівлею. У цьому розділі слід розкрити значення охорони праці для торговельних підприємств, подати огляд законодавчої та нормативної бази (Закон України «Про охорону праці», Кодекс законів про працю, галузеві стандарти), охарактеризувати умови праці на підприємстві, визначити основні небезпечні та шкідливі фактори, що можуть виникати у магазинах, на складах, у логістичних центрах чи офісах. Важливо провести аналіз виробничих ризиків та описати заходи безпеки, які застосовуються на підприємстві. Окремо слід розглянути питання охорони праці в інтернет-торгівлі, зокрема безпечні умови роботи для працівників складів і кур'єрів, ергономіку офісних робочих місць, профілактику професійних захворювань при роботі за комп'ютером. Важливим елементом є пожежна та техногенна безпека: вимоги до торговельних приміщень, складів, евакуаційних виходів, систем пожежогасіння. Обсяг розділу зазвичай становить 5–7 сторінок.

У ***висновку*** в логічній послідовності викладають основні тези (зокрема, пропозиції) кваліфікаційної роботи за такою схемою: основні й найбільш істотні результати аналізу, рекомендації, пропозиції і ефект від їх упровадження. Обсяг висновку – дві сторінки. У них необхідно: – навести основні узагальнені висновки, які автор зробив, посилаючись на аналіз господарської діяльності об'єкта дослідження; – вказати заходи, які пропонуються автором у рекомендаційному розділі, і очікуваний ефект від упровадження запропонованих заходів, методологічних підходів, пропозицій тощо.

У висновках не можуть міститися пропозиції, які не були розглянуті й обґрунтовані у кваліфікаційній роботі. Варто звернути увагу на те, що вступ і висновок повинні давати повне уявлення про мету, структуру й зміст роботи в цілому.

До ***списку використаних джерел*** включають тільки ті джерела, які були використані під час виконання роботи. На ті джерела, матеріали яких наводилися в роботі, у відповідних місцях роблять посилання. Кількість джерел повинна становити 25 - 30.

Список використаних джерел у кваліфікаційній роботі складається відповідно до порядку їх згадування в тексті. Спочатку зазначаються ті джерела, на які було зроблено перше посилання, далі — наступні за хронологією появи у роботі. Такий принцип забезпечує логічність і прозорість використання літератури та документів.

До **додатків** можуть включатися допоміжні матеріали й розрахунки, таблиці вихідних даних, бланки статистичної звітності та інші матеріали, які перевантажують текст пояснювальної записки. Обсяг додатків не повинен перевищувати 10 сторінок.

3. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА РОБОТИ

У даному розділі наведено орієнтовну тематику кваліфікаційних робіт бакалавра, яка охоплює основні напрями підготовки фахівців у сфері товарознавства і торговельного підприємництва та оптової, роздрібної та інтернет торгівлі. Запропонований перелік тем кваліфікаційних робіт має рекомендаційний характер і спрямований на допомогу здобувачам у виборі напряму дослідження. Здобувачі можуть обрати тему із запропонованого списку або сформулювати власну за погодженням із керівником роботи.

1. Оцінка якості та асортименту кондитерських виробів у торговельній мережі
2. Товарознавча характеристика та експертиза якості молочних продуктів
3. Вплив умов зберігання на якість харчових продуктів
4. Фальсифікація харчових продуктів та методи її виявлення
5. Дослідження асортименту і якості взуття
6. Товарознавча характеристика косметичних засобів
7. Експертиза якості побутової техніки
8. Організація торговельного обслуговування в магазині
9. Формування асортименту товарів у роздрібній мережі
10. Управління товарними запасами підприємства
11. Формування цінової політики торговельного підприємства
12. Дослідження споживчого попиту на товари
13. Розробка маркетингової стратегії магазину
14. Аналіз експорту та імпорту товарів підприємства
15. Організація міжнародної торгівлі продукцією
16. Оцінка ефективності зовнішньоекономічних операцій
17. Вплив електронної комерції на розвиток торгівлі
18. Організація інтернет-магазину
19. Організація оптової торгівлі на підприємстві
20. Формування асортименту в оптовій компанії
21. Управління товарними запасами в оптовій торгівлі
22. Логістика та товарорух в оптових структура
23. Організація роздрібної торгівлі в магазині
24. Формування товарного асортименту магазину
25. Управління замовленнями та доставкою
26. Аналіз поведінки онлайн-споживачів

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ

4.1. Загальні вимоги

Кваліфікаційна робота бакалавра повинна бути оформлена відповідно до чинних стандартів (ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання») та вимог закладу вищої освіти. Робота має бути виконана державною мовою, грамотно, логічно структуровано та охайно оформлена.

Текст роботи друкується на комп'ютері на аркушах формату А4 шрифтом Times New Roman розміром 14 pt з міжрядковим інтервалом 1,5. Абзацний відступ встановлюється на рівні 1,25 см, а вирівнювання тексту здійснюється за шириною.

Текст роботи потрібно друкувати використовуючи береги такої ширини: верхній і нижній – 20 мм, лівий – 25 мм, правий – 10 мм.

Текст основної частини роботи поділяють на розділи й підрозділи згідно із планом роботи. Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи – **ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ** – друкують великими літерами по центру сторінки напівжирним шрифтом.

Заголовки підрозділів друкують з абзацного відступу з великої літери без крапки в кінці напівжирним шрифтом. Якщо заголовок складається з кількох речень, їх розділяють крапкою. Розривати слова знаком переносу в заголовках заборонено.

Відстань між заголовком розділу й заголовком підрозділу і основним текстом дорівнює одному інтервалу основного тексту. Кожну структурну частину кваліфікаційної роботи (зміст, вступ, розділ, висновки, список використаних джерел, додатки) потрібно починати з нової сторінки.

Не дозволено розміщувати назву підрозділу, а також пункту й підпункту на останньому рядку сторінки (Додаток Г).

4.2. Нумерація

Сторінки кваліфікаційної роботи нумерують наскрізно арабськими цифрами, охоплюючи додатки. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок і номер сторінки на ньому не ставлять. Номер сторінки проставляють праворуч у верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Додатки повинні мати спільну з рештою тексту наскрізну нумерацію сторінок.

Розділи, підрозділи, пункти, підпункти нумерують арабськими цифрами. Розділи нумерують у межах викладення суті роботи та позначають арабськими цифрами без крапки, починаючи з цифри «1». Підрозділи як складові частини розділу нумерують у межах кожного розділу окремо. Номер підрозділу

складається з номера відповідного розділу та номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад, 1.1, 1.2 тощо.

Пункти нумерують арабськими цифрами в межах кожного розділу або підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу та порядкового номера пункту, або з номера розділу, порядкового номера підрозділу та порядкового номера пункту, які відокремлюють крапкою. Після номера пункту крапку не ставлять, наприклад, 1.1, 1.2 або 1.1.1, 1.1.2 тощо.

Номер підпункту складається з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту та порядкового номера підпункту, які відокремлюють крапкою. Після номера підпункту крапку не ставлять, наприклад, 1.1.1.1 або 2.1.4 тощо (Додаток Г).

4.3. Рисунки

Усі графічні матеріали звіту (ескізи, діаграми, графіки, схеми, фотографії, рисунки, кресленики тощо) повинні мати однаковий підпис «Рисунок». Рисунок подають одразу після тексту, де вперше посилаються на нього, або якнайближче до нього на наступній сторінці, а за потреби - в додатках до звіту.

Рисунки нумерують наскрізно арабськими цифрами, крім рисунків у додатках. Рисунки нумерують в межах кожного розділу. У цьому разі номер рисунка складається з номера розділу та порядкового номера рисунка в цьому розділі, які відокремлюють крапкою, наприклад, «Рисунок 3.2» - другий рисунок третього розділу. Рисунки кожного додатку нумерують окремо. Номер рисунка додатку складається з познаки додатка та порядкового номера рисунка в додатку, відокремлених крапкою. Наприклад, «Рисунок В. 1 - », тобто перший рисунок додатку В.

Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка, наприклад, «Рисунок 2.1 - Схема устаткування торговельної зали» та розміщують симетрично до тексту. Приклад представлення рисунку у кваліфікаційній роботі наведено на рис. 4.1. Між текстом і рисунком необхідно залишати один міжрядковий інтервал до рисунка та один міжрядковий інтервал після нього.

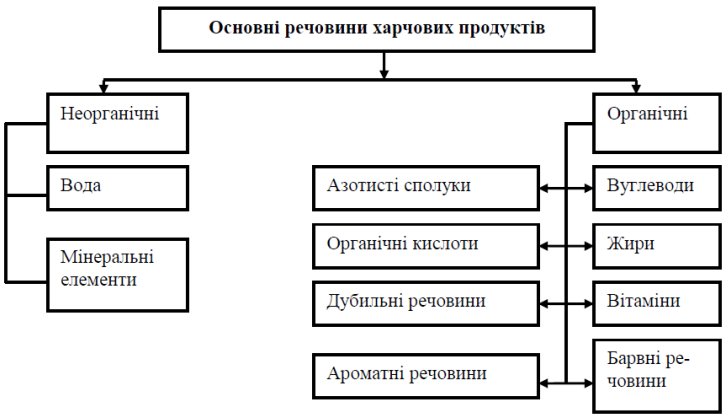

Рисунок 4.1 – Основні речовини харчових продуктів

4.4. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, подають у вигляді таблиць. *Таблиці* нумерують послідовно (за винятком тих, що розміщені в додатках) у межах розділу. Зліва розміщують напис «Таблиця», із зазначенням її номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад: Таблиця 2.3 – Показники інтенсивності руху кадрів (третя таблиці другого розділу). Назву і номер таблиці подають в одному рядку. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери і розміщують над таблицею з вирівнюванням за шириною. Назву не підкреслюють. Заголовки граф таблиць починають з великих літер, підзаголовки – з малих (якщо вони складають одне речення із заголовком) і з великих (якщо вони є самостійними). Заголовки колонок таблиць починають з великої літери (в називному відмінку однини).

На кожну таблицю має бути посилання в тексті звіту із зазначенням її номера. Розміщують її після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без повороту тексту або з поворотом за годинниковою стрілкою.

Якщо рядки або колонки таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під іншою або поруч, або переносять частину таблиці на наступну сторінку. У кожній частині таблиці повторюють її головку та боковик. У разі поділу таблиці на частини дозволено її головку або боковик заміняти відповідно номерами колонок або рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами в першій частині таблиці. Слово «Таблиця» подають лише один раз над першою частиною таблиці. Над іншими частинами таблиці з абзацного відступу друкують «Продовження таблиці» без повторення її назви. Між текстом і таблицею необхідно залишати один міжрядковий інтервал до таблиці та один міжрядковий інтервал після неї. Приклад оформлення таблиці наведено на рис. 4.2 та у Додатку Г.

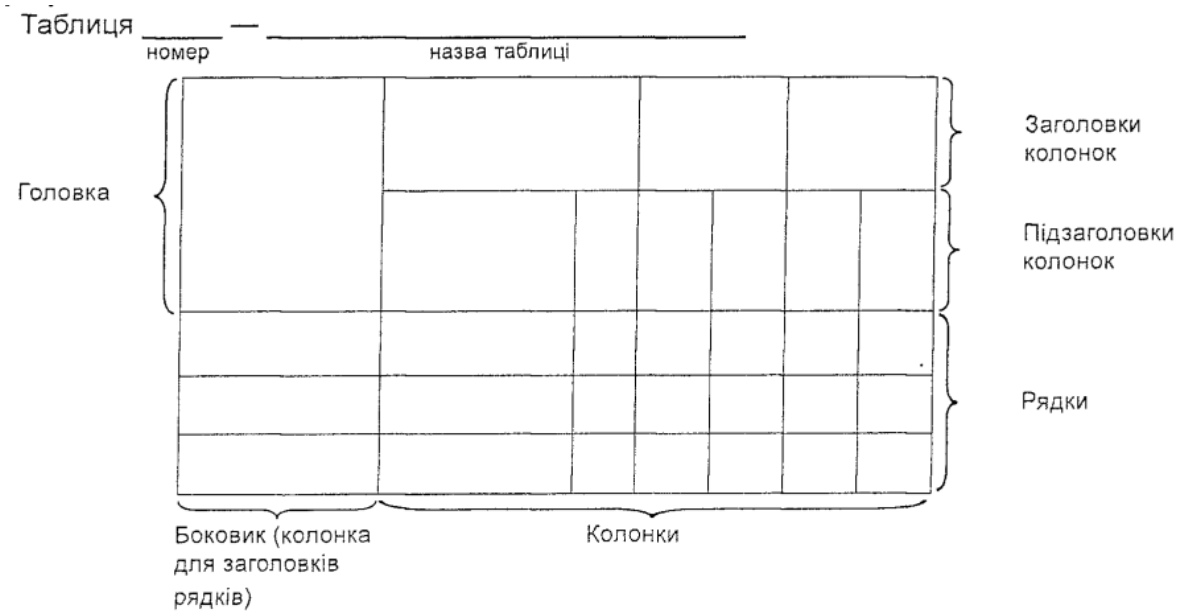

Рисунок 4.2 – Приклад оформлення таблиці

4.5. Формули

Формули та рівняння подають посередині сторінки симетрично тексту окремим рядком безпосередньо після тексту, у якому їх згадано. Найвище та найнижче розташування запису формул або рівнянь має бути на відстані не менше ніж один рядок від попереднього й наступного тексту. Нумерують лише ті формули та рівняння, на які є посилання в тексті роботи. Номер формули або рівняння друкують на їх рівні праворуч у крайньому положенні в круглих дужках, наприклад (3.1) – перша формула третього розділу. У багаторядкових формулах або рівняннях їхній номер проставляють на рівні останнього рядка. У кожному додатку номер формули або рівняння складається з великої літери, що позначає додаток, і порядкового номера формули або рівняння в цьому додатку, відокремлених крапкою, наприклад (А.3). Пояснення познак, які входять до формули або рівняння, треба подавати безпосередньо під формулою або рівнянням у тій послідовності, у якій їх наведено у формулі або рівнянні.

Посилання в тексті кваліфікаційної роботи на джерела інформації варто зазначати порядковим номером посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: «…. у працях [1–6]…». Посилання на ілюстрацію та її номер подають так: рис. 2.9, на формули – за порядковим номером формули, наприклад: у формулі (3.1), на таблиці – у табл. 1.2. додаток Г

4.6. Список використаних джерел

Список використаних джерел формується у порядку їх згадування в тексті роботи та оформлюється відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»**.**

Приклади оформлення джерел

1. Книга (один автор)

Іванов І. І. Товарознавство продовольчих товарів : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 256 с.

2. Книга (декілька авторів)

Петров П. П., Сидоренко С. С. Основи торговельного підприємництва. Харків : Фоліо, 2019. 312 с.

3. Стаття з журналу

Коваленко О. В. Аналіз якості кондитерських виробів. Товарознавство та інновації. 2021. № 3. С. 45–50.

4. Інтернет-джерело

Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 10.01.2026).

5. Нормативний документ

ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с.

4.7. Додатки

Додатки до кваліфікаційної роботи мають містити інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою. Крім того, у додатки доцільно включати допоміжні матеріали, необхідні для повноти сприйняття кваліфікаційної роботи: реальні документи підприємства; рекламні матеріали; проміжні математичні викладки, економічні докази, формули, розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; інструкції, методики, опис алгоритмів і програм розв’язання задач, розроблених у процесі виконання кваліфікаційної роботи; ілюстрації допоміжного спрямування.

Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи і розміщують в порядку появи посилань на них у тексті. Слово «Додаток» друкують посередині рядка малими літерами (з першої великої) із зазначенням відповідної великої літери. Між словом «Додаток» і заголовком додатка необхідно залишати один міжрядковий інтервал. Заголовок додатка подається з нової строки малими літерами (з першої великої) та розміщується по центру сторінки. Додатки потрібно позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад,

ДОДАТОК А

Методика розрахунку показників виробничої програми

5. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ РОБОТИ

Завершену кваліфікаційну роботу рецензують відповідно до порядку виконання кваліфікаційної роботи, зазначеному в розділі 2 цих методичних рекомендацій.

Закінчена, оформлена робота, підписана здобувачем і консультантом, направляється на зовнішню рецензію. Роботи рецензують фахівці з вищою технічною та економічною освітою, представники наукових установ, а також професорсько-викладацький склад цього ж вузу з іншої кафедри, або з іншого ЗВО. Після написання зовнішньої рецензії робота разом з ілюстративними таблицями подається науковому керівнику для написання відгуку. Науковий керівник підписує роботу та таблиці та разом з відгуком передає їх завідувачу кафедри, який вирішує питання про допуск роботи до захисту, роблячи про це відповідний запис на титульному листі випускної роботи.

Обов’язковим етапом є проходження перевірки на плагіат. Відповідно до наказу №78 від 18.03.2026р. «Про запровадження двокрокової перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на наявність текстових запозичень» за результатами такої перевірки оформлюється Акт перевірки кваліфікаційної роботи, який додається до кваліфікаційної роботи здобувача.

Захист кваліфікаційних робіт здійснюють у присутності комісії, яку очолює провідний фахівець від підприємства або доктор наук, професор іншого ЗВО. До захисту допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги навчального плану. Здобувач, який прибув на захист, повинен мати, крім матеріалів роботи, відгук керівника й рецензію на подану роботу. Відгук (у поданні з деканату) і рецензія перед початком засідання комісії надаються секретареві. У разі відсутності подання та рецензії здобувач до захисту не допускається.

Захист кваліфікаційної роботи здійснюється публічно у присутності комісії. Основні положення кваліфікаційної роботи викладаються здобувачем у доповіді протягом 5–7 хвилин, у якій стисло вказуються актуальність дослідження, мета роботи, основні результати аналізу, найважливіші висновки й пропозиції.. З урахуванням одержаної інформації члени комісії формулюють питання, що можуть виходити за коло проблем, розглянутих у кваліфікаційній роботі, торкатися інших відомостей, якими повинен володіти майбутній фахівець. Після захисту всіх робіт у цей же день комісія проводить закрите обговорення рівня поданих робіт та їх захисту.

Під час оцінювання роботи враховують актуальність теми, науковий підхід до її виконання, якість виконання й оформлення, змістовність доповіді та відповідей на поставлені питання.

Здобувач, який не з’явився на захисті без поважних причин або отримав незадовільну оцінку на захисті, за рішенням ректору може бути допущений до повторного захисту протягом трьох років.

6. КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

Підсумкову оцінку кваліфікаційної роботи здобувача має надати комісія, рішення якої є остаточним і оскарженню не підлягає. При визначенні комісією оцінки роботи враховують такі чинники:

– актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи;

– відповідність результатів, досягнутих у роботі, поставленій меті й завданням;

– зв'язок із програмами науково-дослідної роботи університету;

– логічність і послідовність викладення матеріалу, що досліджується;

– рівень оволодіння та застосування мультимедійної техніки (за наявності), використання роздавального матеріалу;

– рівень практичного дослідження проблеми, реальність і суттєвість запропонованих рекомендацій;

– рівень теоретичного дослідження, ступінь вивчення сучасних методів;

– рівень обґрунтування запропонованих рішень; – особливості самостійної роботи здобувача.

Комісія звертає також увагу на якість захисту роботи. Здобувач повинен стисло, послідовно й чітко викласти основні результати дослідження, аргументовано захищати свої пропозиції та погляди на проблему, володіти культурою презентації наукової праці. Крім того, враховують загальний рівень підготовки здобувача. Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт та їх відповідність шкалі ECTS представлені в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1 – Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт та їх відповідність шкалі ECTS

100-бальна шкала	Рівень компетентності	Національна шкала
90 - 100	високий	Відмінно
82 - 89	достатній	добре
74 - 81		
64 - 73	середній	задовільно
60 - 63		
35 - 59	низький	незадовільно

Здобувачі, які одержали під час захисту незадовільні оцінки, відраховуються з закладу вищої освіти з академічною довідкою. Після захисту кваліфікаційна робота зберігається в архіві університету.

Кваліфікаційна робота до захисту не допускається, якщо подана керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням строків, установлених регламентом; написана на тему, яка своєчасно не була затверджена наказом по університету; не пройшла перевірку на плагіат або відсоток унікальності є низьким, виконана не самостійно; структура не відповідає вимогам; недбало оформлена.

ДОДАТОК А

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНТЕГРОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Кафедра товарознавства, стандартизації та сертифікації

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему:

«РОЗРОБКА БІЗНЕС-ПЛАНУ ВІДКРИТТЯ МАГАЗИНУ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ ІЗ УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ТОВАРОЗНАВСТВА»

Виконав: здобувач 4 курсу, групи 4ТСт
спеціальності 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Самойленко М.А.
Керівник:
Рецензент:

Хмельницький – 2026

ДОДАТОК Б

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет	інтегрованих технологій
Кафедра	товарознавства, стандартизації та сертифікації
Освітній рівень	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність	076 – Підприємництво та торгівля
Освітньо-професійна програма	Товарознавство і торговельне підприємництво

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____Валентина ЄВТУШЕНКО

„____” _____ 2026 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

САМОЙЛЕНКА МИКИТИ ОЛЕКСАНДРОВИЧА

1. Тема роботи «Розробка бізнес-плану відкриття магазину жіночого одягу Із урахуванням сучасних тенденцій товарознавства»»
керівник роботи _____

затверджена наказом вищого навчального закладу від „ ___” _____ 202__ року № _____-с

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи матеріали переддипломної практики, дані науково-технічної літератури, періодичних видань та інтернет-сайтів.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)_____
_____
_____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов’язкових креслень) – робота містить 18 рисунків та 13 таблиць_____
_____
_____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Семенченко О.О., доцент		
2			
3			

7. Дата видачі завдання_____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір теми та затвердження теми роботи		
2	Збір і аналіз літературних джерел, складання плану роботи		
3	Написання теоретичної частини		
4	Виконання практичної частини (аналіз, дослідження)		
5	Оформлення роботи відповідно до вимог		
6	Підготовка до захисту (презентація, доповідь)		

Здобувач _____ Микита САМОЙЛЕНКО

Керівник роботи _____ Оксана СЕМЕНЧЕНКО

ДОДАТОК В

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню формування асортименту та оцінки якості товарів побутової хімії, зокрема мийних засобів для автомобілів. У роботі систематизовано теоретичні основи класифікації, споживчих властивостей та чинників, що впливають на якість хімічної продукції, а також охарактеризовано методи експертної оцінки відповідності нормативним вимогам.

Об’єктом дослідження є товари побутової хімії для автомобілів, предметом — процес формування їх асортименту та методи оцінки якості. Робота має теоретичне значення для подальших досліджень у галузі товарознавства та практичну цінність для підприємств торгівлі, які прагнуть вдосконалити асортиментну політику, систему експертизи продукції та забезпечити безпечні умови праці.

Ключові слова: товари, побутова хімія, мийні засоби, асортимент, експертиза.

ABSTRACT

The qualification work is devoted to the study of the formation of the assortment and assessment of the quality of household chemicals, in particular car detergents. The work systematizes the theoretical foundations of classification, consumer properties and factors affecting the quality of chemical products, and also characterizes the methods of expert assessment of compliance with regulatory requirements.

The object of the study is household chemicals for cars, the subject is the process of forming their assortment and methods of quality assessment. The work has theoretical significance for further research in the field of commodity science and practical value for trade enterprises that seek to improve the assortment policy, the product expertise system and ensure safe working conditions.

Keywords: goods, household chemicals, detergents, assortment, expertise.

ДОДАТОК Г

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ ТА СПОЖИВЧИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТОВАРІВ ПОБУТОВОЇ ХІМІЇ

Побутова хімія є невід'ємною складовою сучасного способу життя, забезпечуючи чистоту, гігієну та комфорт у повсякденному побуті……

1.1 Поняття та класифікація товарів побутової хімії

Побутова хімія — це сукупність хімічних речовин і …..

1.1.1 Фактори, які впливають на формування асортименту мийних засобів для авто. Формування асортименту продукції наведено в табл. 2.1 …...

Таблиця 2.1 - Позиціювання асортименту автохімії магазину Drakenberg за сегментами споживачів, цінами та основними характеристиками

Сегмент	Ціновий діапазон (грн.)	Характеристики товарів	Цільова аудиторія	Приклади товарів
Базовий	100 – 200	Простий у використанні, базові засоби догляду	Побутові користувачі, власники авто	Автошампуні, піни, омивачі скла

Розраховується за формулою 2.1:

$$\rho = \frac{m}{V} \tag{2.1}$$

де ρ – щільність, г/м^3;

m – маса, г;

V – об'єм, м^3;

Ціна на такі продукти, як правило, перевищує